

340 FÆNGSELS- PLADSER LUKKET I ÅR

Belægget er faldet markant i Kriminalforsorgen. Det har medført stribevis af lukninger af pladser i arresthuse og åbne fængsler.

Af Andreas Graae

'Lukket på grund af fangemangel.' Sådan et skilt kan man i øjeblikket hænges på porten i flere arresthuse. For efter i årevis at have været proppet til bristepunktet, står cellerne pludselig gabende tomme.

Det gennemsnitlige belæg i Kriminalforsorgen er faldet fra 98 procent i 2011 til 94 procent i år. Et fald på fire procentpoint. Dermed har Kriminalforsorgen allerede indfriet målsætningen med den politiske aftale for 2013-2016, hvor målet var at nå 94 procent i 2016.

Grunden til at det er gået hurtigere end planlagt, er, at tilstrømningen af nye fanger har været mindre end forventet. Det gennemsnitlige antal fanger er faldet med 239 personer fra 4.037 til 3.798 per dag fra 2011 til 2014.

Samtidig er Kriminalforsorgen – som led i flerårsaftalen – ved at udvide kapaciteten for at mindske presset på institutionerne. Det ser altså ud til, at man har overvurderet kapacitetsbehovet.

Særligt i arresthusene er der sket et stort fald. Her lå belægget på 98,6 procent i 2011, mens det i 2014 ligger på 93,9 procent i årets første 11 måneder.

Konsekvensen er, at 340 pladser er lukket – heraf 202 åbne pladser og 138 arrestpladser. Det har betydet, at hele huse har måttet lukke ned. Det gælder arresthusene i Assens, Hjørring og Holstebro. Desuden er der lukket pladser andre steder blandt andet i de åbne fængsler på Kærshovedgård, Kragsskovhede og i Sønder Omme.

Ifølge kontorchef Jørgen Pedersen i direktoratets Ressourcestyringskontor er Kriminalforsorgen i øjeblikket ramt af både en overkapacitet og en geografisk skævvridning af belægget.

"Kort fortalt har der simpelt hen været flere pladser, end der har været behov for i 2014, særligt i nogle områder af landet. Derfor justerer vi løbende kapaciteten til behovet. Herudover er der konstateret skimmelsvamp i Arresthuset i Holstebro, hvilket har haft en væsentlig betydning for beslutningen om at lukke dette arresthus midlertidigt," siger Jørgen Pedersen.

Kontorchefen forventer, at arresthusene i Assens og Hjørring forbliver lukkede indtil medio 2015. Arresthuset i Holstebro genåbner muligvis til marts.

MEDARBEJDERE MÅ REJSE PÅ TVÆRS AF LANDET

Lukninger af arresthuse og fængselsafdelinger skaber stor utryghed for personalet.

Af Andreas Graae

Det er frustrerende, når man ikke ved, om ens arbejdsplads åbner igen. Det siger formanden for arresthusene på Fyn og i Syd- og Sønderjylland, Allan Kjær, til den aktuelle kapacitetssituation i Kriminalforsorgen.

Overkapaciteten betyder, at arresthuse og fængselsafdelinger er lukket ned og medarbejderne sendt til andre tjenestesteder.

"Medarbejdere, som er glade for deres arbejdsplads, har pludselig fået revet gulvtæppet væk under sig. Det skaber stor usikkerhed om deres arbejdsmæssige fremtid," siger han.

Mange af disse medarbejdere har måttet rejse langt for at finde arbejde i andre institutioner. Og oven i den lange transporttid kommer, at det ikke altid er lige populært blandt personalet i disse institutioner pludselig at få tilført ekstra arbejdskraft.

"De andre huse betaler jo også en pris for det her. De er ofte nødt til at sende deres egne folk på tvangsafspadsering, så de mister råderetten over deres opsparede timer," siger Allan Kjær.

GENÅBNING AF PLADSER

Hen mod slutningen af året er belægget dog begyndt at stige igen. Det har betydet genåbning af de nedluktede pladser med få dages varsel. For eksempel i Esbjerg, hvor man fra den ene dag til den anden genåbnede 15 pladser.

Allan Kjær forstår imidlertid ikke, hvorfor der har skullet så mange lukninger til.

"Det er som om, det skal gøre ondt, før det kan gøre godt. Vi skal helst op på et belæg over 100 procent, før der sker noget. Det gør, at vi føler, vi betaler prisen to gange – først når vi har overbelæg, og bagefter, når vi bliver lukket ned på grund af fald i belægget. Det hænger ikke sammen, at nogle huse har overbelæg, mens andre står tomme," siger han.

PERSONALE SAVNER INFORMATION

Det billede kan tillidsmanden i det åbne fængsel Kærshovedgård, Jens Højbjerg Petersen, godt genkende. Kærshovedgård er det åbne fængsel, som har været hårdest ramt af lukninger, da hele 60 åbne pladser er midlertidigt lukket. Samtidig har fængslet ændret status fra kortidsafsoningsfængsel til almindeligt fængsel, hvilket har øget tilstrømningen af indsatte.

"Hvor mærkeligt det end lyder, har vi faktisk kørt med overbelæg hele efteråret. Vi har lige pludselig måttet køre fanger til Statsfængslet i Møgelkær, fordi vi med de 60 nedluktede pladser nu kun har modtagelsen og den almindelige fællesskabsafdeling til rådighed. Det giver samtidig en masse uro, fordi alle fanger skal være på den samme afdeling – så får de negativt stærke hurtigt magten," siger han.

”Flere har påtaget sig arbejde, som ligger langt fra deres bopæl. For eksempel har flere i en periode været i Grønland.”

Også han er frustreret over uvisheden, og hvad han ser som manglende kommunikation fra direktoratets side i forhold til, hvad der skal ske med fængslet. På fagbladets forespørgsel oplyser direktoratet, at der ikke er fastlagt en genåbningsdato for de 60 midlertidigt lukkede pladser på Kærshovedgård.

"Det er utroligt frustrerende for personalet, at vi ikke kan få at vide, hvad der sker. Indtil videre har vi klaret det personalemæssige ved at flytte poster til Fængslet i Nørre Snede og udstationeret folk i omkringliggende arresthuse. Desuden har flere af os med mange timer selvfølgelig afspadseret – men hvad gør vi, når alle timer er afviklet? Vi kan jo ikke blive ved med at afspadserere fra nu af til evigheden?" siger Jens Højbjerg Petersen.

Også de åbne fængsler på Kragsskovhede, i Sønder Omme, Renbæk og Horserød har lukket afdelinger.

HR-CHEF: VI VED, AT DET BERØR PERSONALET DYBT

I Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyser HR-chef Marianne Fæster Nielsen, at der har været afholdt samtaler med de berørte medarbejdere, hvor deres ønsker til midlertidige placeringer er blevet drøftet.

"Ønskerne er blevet imødekommet i det omfang, det har været muligt. Og jeg kan sige, at vi i direktoratet er meget opmærksomme på, at det berører medarbejderne dybt, når deres arbejdsplads lukkes i en periode," siger hun.

Hun er glad for, at medarbejderne har været fleksible i forbindelse med lukningerne: "Flere har påtaget sig arbejde, som ligger langt fra deres bopæl. For eksempel har flere medarbejdere i en periode været i Grønland. Andre arbejder midlertidigt i øvrige dele af landet, herunder også i IO-afdelinger og på pensioner."

Endelig kan HR-chefen afsløre, at man i øjeblikket arbejder på en samlet plan for de personalemæssige indsatser og muligheder, der er behov for, når det er nødvendigt at regulere kapaciteten.

"Det sker i et tværfagligt samarbejde med inddragelse af de fire områdekontorer og Fængselsforbundets repræsentanter. Desuden vil vi selvfølgelig inddrage ledelserne i de berørte huse – både med hensyn til dialog om løsninger og øget information," siger Marianne Fæster Nielsen.

